

ONA, CESTY A SVETLO-TMAVÉ POZADIA

Cesta sa jej zdala vždy pridlhá i keď, poznala ju od mala. Vzduch plný ťažkých premysel' túžob, pôda priveľmi nepoddajná pre končatiny, obloha oslepujúca matnými kolórami pre oči či slnko striedajúce úsmevy do jej tváre, nebolo pre ňu veru nič ľahké. Cestu, aj keby oči si zakryla, spoznala by jej zákutia. I tak sa jej však táto cesta zdala čas ničiaci. Začiatky cesty dusné vždy bývali, po čase dych mala v norme a tie konce, tie už radosťou ju chceli prepadať. Cez to všetko, cesta pre ňu nemala konca kraja. Najkrajšie jej cesty boli, keď sa vôkol seba zahľadela. Alebo len, keď si to všetko v hlave vytvárala. Hoc okraje cesty ona sama nikdy nespoznala vedela, že ísť za niečo, prekročiť niečo, je viac než dosť pre ňu trýzniace. Odvahu mala, ale len v mysli sa ňom pohybovala všade tam, kde len chcela. „Postačí mi môj život!“, znelo neprestajne z jej tela. „Vidím všetko, čo vy iní vidieť nedokázate!“, skryto v sebe nosila. A počas cesty, stávala sa sama sebou, bola o čosi bližšie ku svojmu JA, bola to ona a už viac nikto iný.

Raz sa však vydala na cestu a dodnes nevie, či tou cestou vlastne prechádzala. Možno to bolo ráno, azda to bola iba krása žltého popoludnia, vyšla z cesty... Prekročila okraj a už viac sa vraj, vrátiť späť nevedela. A vari, sa už aj vrátila, ale vrátila sa bez ducha. Nohy jej kráčali na pláň, ktorá bezťažnú pôdu mala a ktorá nekončiacim nebom ožiarená bola. Jej telo podivným tichom sa pohybovalo po rozľahlej zemi, nemajúcej cestu späť. Oči, smerujúce tam, ďaleko na príznaky nebies ju opíjali svojimi kontrastmi nepomenovateľných pozadií. „Konečne som tu a konečne som prišla na miesto, v ktorom žiadnej cesty, okrem tej, ktorú si sama vytvorím, niet.“, ozývalo sa z nej zakaždým, keď jej hlavou prebehlo, že tam ten svet, ktorého práve prišla nebol svetom, ale bol len tapetou, v ktorom bola namalovaná a nie sama sa skicujúca. Toto ráno, v ktorom všetko fungovalo ticho, v ktorom všetko bolo paradoxne na smrť desiace alebo toto žltkasto jemné poludnie, v ktorom cítila každú vôňu, no svoju nikdy, bola vraj doma, spokojne doma. Na cesty ostatné ľahko už zabudla, akoby nimi ani nikdy sa neviezla. Teraz bola totiž priamo pri tej ceste, ktorá pridlhá sa jej javila a sledovala ju z diaľky, i keď poblíž pri nej kráčala. V tieto chvíle, kedy na pláni stála a všetky svoje zmysli čarom navôkol odovzdávala a neustále sa niečomu poddávala, sa jej cesta neľúbená, zdala odrazu tou pravou pre ňu. Nastal v nej zlom...

„Chcem ísť naspäť! Chcem cestou mojou dlhou a ťažkou pre moje fyzické i duchovno naďalej, a keď aj neprestajne, neúnavne, viesť sa! Oslobod' ma slnko, smejúce sa na mňa! Povedz mojim nohám, nech prekročia ten okraj cesty zas a nech ocitnem sa, keď aj zbitá do krvi, žili visieť zo mňa budú mi, späť na ceste, ktorá mi bola tak cudzia, pretože vtedy, v hlave mojej ozveny bzučali...“, kričala, aj keď ústa neotvárala, pretože jej hlas stratil svoj mohutný ráz. Nebolo cesty späť, aj keď sa na cestu pozerala, aj keď jej cesta pravá bola tesne pri jej končatinách. Lahla si, bez síl a dychu, utiahla sa k prvému, predtým na tom mieste nejestvujúcemu kriku. Keď pri jej vyprázdnenom tele sa ponášal na levanduľu. Nevoňal možno tak, respektíve on vlastne ani nijako nevoňal, on tu len tak pri nej postával, robil jej pomyselné závetrie a tváril sa, že je súčasťou ničoho a zároveň všetkého, čo na tomto poli žiarilo. „Nevydržím to tu, neviem, čo si mám počať, som ubitá a som rozštiepená na malé kúsky, ktoré asi len ťažko niekedy vyzbieram“, ozývalo sa matne nie do poľa, ale len do jej vnútra. Okolie, ktoré jej bralo dych, akoby ani nechcelo, aby ona vydávala nejaké zvuky, a aby ničila a vyrušovala pohodlie, ktoré vládlo v krásnom, i keď v skutočnosti veľmi trýzniacom prostredí poľa. Očakávala, že nastane večer a tak si vo svojom vnútri, matnou opäť iba ozvenou v sebe škriepila, že: „Urobila som chybu, že som chcela zísť z cesty, a že som sa chcela ocitnúť niekde tu, tu v poli obrovskom, moju dušu trápiacom a moje telo trýzniacom... Som tu sama a nikoho tu niet, som tu bez síl a nemám ju odkiaľ nabrat'. Chýba mi voda, ktorú som tak veľmi predtým nenávidela. Kvapka vody by ma nateraz veru, aspoň trochu k životu prebrala...“ Večer, akoby prísť ani len nechcel a ona na neho už ani len nemyslela. Hlavou jej chodilo len jedno, dostať sa odtiaľto preč, dostať sa na cestu, ktorú predtým nenávidela a kráčať po tejto ceste starej, aj keby to malo bolieť ešte väčšmi. Toto totiž, toto pole, na ktorom leží a nevie vstať, toto pole, na ktorom sa utiahla a nevie nájsť sily nové a nevie ako zutekať, je ešte mučivejšie, než ktorékoľvek miesto, na ktorom by mala stáť, v ktorom by mala jestvovať. Do očí sa jej natisla z týchto všetkých myšlienok odraz jedna veľká tma a nastal večer, teda, v jej tele zavládol večer, večer všetkých večerom, v ktorom nemala síl pozviechať sa.

...

Prišlo razom (a neskôr), nečakane svetlo alebo, ako by to ona chcela, prišlo ráno, prišli prvé lúče slnka, ktoré zobudili jej líčka a ktoré hrali sa s jej vlasmi nežnými, a posilnili jej telo vlažnou vodičkou. Oči sa jej prebudili, zavládlo v nich svetlo a sama nevedela, kde ten celý čas vlastne bola. Hmlisto si však niečo pamätala... „Topím sa,

utápam sa a neviem, kde sú brehy, ku ktorým by som sa mohla uchýliť, ku ktorým by som mohla plávať... Kde to som? Všetko vôkol mňa je také tmavé, všetko pred očami sa mi mokrá, všetka moja energia je preč a moja potencia dostať sa odtiaľto na cestu moju starú tu už nie je. Nechce sa mi nič, chcem však nájsť aspoň ten jeden breh a ľahnúť si neho, na nič už nemyslieť a odpočívať na ňom... Aspoň toto chcem, keď už sa topím a lapám po poslednom dychu, ktorý už beztak je tak slabý, že ho už ani len neregistrujem.“ Svetlo všade navôkol nateraz zavládlo, no ona si toto sivo pred sebou predstavovala a vedela, že počas toho, ako sa jej oči tmavosťou naplnili, toto všetko zažila. Bola niekde v rieke divej, v rieke, ktorá brehov veru nemala, možno ak brehov pomyselných, ktoré si človek vytvorí ireálne iba preto, aby sa utešil, že sa neutopí, a že ho vody kruté neunesú niekde tam, na onen svet nikým nepoznaný. „Konečne som sa z tej rieky vymanila a aj keď ležím opäť tu, pri kríku levandul'ovom, som aspoň celá a som to aspoň JA“, začala vyslovovať slová a už to neboli iba slová, ozývajúce sa v jej bielom tele, už to boli slová, ktoré bolo počuť i na konci tohto poľa, ktoré práve tak silne žiarilo kolórami, kolórami omamnými. Ona stále ležala, farby jej oči zaplnili a ona bola odrazu a len tak, z ničoho nič, šťastná. Uvedomila si, že je niekde, kde už nikdy nemusí sa ocitnúť a že vlastne všetka táto bolesť, ktorú jej toto pole a táto cesta spôsobila bola na niečo dobrá. Hoc chcela sa späť vrátiť, na cestu svoju starú, ale niečo jej tiež hovorilo, že byť tu je tiež pekné a byť tu, je tiež posilňujúce, pretože vyskúšať v živote musí človek všetko, aby sa stal tým, kým vo svojej postate byť má – človekom autentickým a na nič sa nehrajúcim. A, človekom, ktorý bojuje a ktorý sa nevzdá ani vtedy, keby svoju dušu mal pred seba, pred svoj obraz vyplŕuť.

...

„Som späť, som celá a som opäť posilnená, som to JA a viem, že iná nebudem!“, hlas z nej vychádzal, ale už nie na poli, tam už dávno ona nebola, už bola naspäť, na tej svojej, vraj krvavej tiež ceste, ktorá je jej pravou, skutočnou cestou, zastávkou, životom. Teraz spomína na pole ako na niečo, kam by chcela iba tak chodiť a kam by chcela iba tak a hocikedy zavítať, keď potrebuje posilniť si telo, dušu a keď sa potrebuje iba tak, opíjajúcimi kolórami oblohami mámiť sa a obdivovať krásy, ktoré hoc sú nejestvujúce, ale pre ňu sú ozaj skutočné, pretože v jej srdci vyrábajú cesty úsmevné. Spomína a spomína, na nič však nezabúda a vie, že tam raz bola a pamätá si úplne všetko, nič jej neuniklo, keď ležala na poli, niekde tam, pri levandul'ovom kríku, ktorý necítila, i keď voňal teda úchvatne! Nohy ešte nateraz cítia, ako chodili po pláni, telo ešte dehydrované

čiasťočne je, oči sa ešte občas zatmavia sa a opäť sa neskôr osvetlia a jej dych sa párkrát ešte vodou naplní a riekou divou zaplaví, čuch jej sa niekedy ešte opája vôňami pochybnými a jej sluch, hoc slabučký veľmi je, občasne ešte počúva závany, ktoré inde nepočuť nemožno – iba tam – na mieste vzdialenom, ktoré pre ňu neznámym je, ale za to, pozná k nemu cestu, pozná už i cestu naspäť.

„Chcela by som tam ešte raz ísť, chcela by som, ale neviem, že ako tam mám ísť... Mám zísť z cesty takisto, ako som to urobila predtým? Ale veď to už tak nefunguje, skúšala som to, neraz som sa o to pokúšala, ale ja to nedokážem, už ma tam vietor zavívať nechce, už ma tam kolóry vidieť nechcú... Som plačúca, som nariekajúca pre niečo možno vôbec nejestvujúce. Vzdychám vari za niečím, čo som nikdy nezažila? Dych strácam pre niečo, čo som si len v hlave vytvorila? Som zmätená a neviem ani, kde práve teraz som...“, nuž takéto myšlienky hlavou jej stále plávajú a sama neviem, prečo. Nie je spokojná s tým, kde práve je? Nie je spokojná so sebou samou? Trápi ju niečo? Zaťažko je to objasniť, ani obloha, ktorá ju ráno zobúdzá to nevie povedať jej myslí, ani Mesiac, ktorý jej dobrú noc dáva nevie do jej, stáročia starej a na míle dlhej mysle vliat' vysvetlenie, prečo je taká, aká je... ale tá obloha a ten Mesiac i napriek tomu sú si vedomí, že ona je takou, akou má byť a toto je ona. Musela sa nájsť, musela so sebou samotnou bojovať a ešte stále bojovať aj musí, pretože jej rast je neustálym bojom a neprestajnou skúškou, ktorú treba podstupovať a ktorého méty treba ustavične zdolávať. Nenvyberá si, pretože ak chce byť krásnou, musí o to bojovať a ak chce byť sebou samou, musí sa o to vždy snažiť. Takto je ale nádherná, takto je to ona – vtedy, keď sa snaží a keď sa pasuje so všetkým, čo jej do cesty príde. A teraz? Teraz chodí, ona už totižto stále to pole navštevuje a schádza z cesty, a hoc o tom nevie, chodíeva tam skrátka – stále... Ona je tu a nikde, ona je tu a tam – na poli, na neznámej pôde stojí. Ona je ona a jej JA je to pravé, skutočné, autentické a bojujúce za všetko. „Som to ja...“, už vie aj kričať a počuť to aj na to pole, na ktorom práve možno nie je, ale bude tam, i keď sama tomu uveriť nemôže a i keď sama fyzikne sa tam dostať nedokáže. Ocítá sa tam len duševne – a to je tá podstata – podstata človeka – žiť aj mysl'ou, ktorá dokáže kráčať po všetkých miestach a ktorá dokáže prekračovať všetky nejestvujúce brehy riek.

...

„Som to ja – som tma i svetlo, som ráno i noc... som všetko a vo mne je všetko!“, kričí na celé svoje okolie a vie, že sa hanbiť už nemusí. Pravda ju totiž neudusí, len ak – posilní. „Som to ja – autentické moje JA!“